

Tilsynserklæring for skoleåret 2020/2021 for Enghaveskolen - Faaborg Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 431011	Skolens navn: Enghaveskolen - Faaborg Friskole
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Birte Fahnøe Lund

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
21-09-2020	1. klasse	matematik	Naturfag	Birte Fahnøe Lund
21-09-2020	1. klasse	musik	Praktiske/musiske fag	Birte Fahnøe Lund
21-09-2020	9. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
21-09-2020	5. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
23-10-2020	1. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
23-10-2020	6. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
23-10-2020	3. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
23-10-2020	4. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
19-04-2021	2. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
19-04-2021	3. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
19-04-2021	7. klasse	matematik	Naturfag	Birte Fahnøe Lund
19-04-2021	5. klasse	hjemkundskab	Praktiske/musiske fag	Birte Fahnøe Lund
28-04-2021	4. klasse	matematik	Naturfag	Birte Fahnøe Lund

28-04-2021	o. klasse	dansk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund
28-04-2021	8. klasse	matematik	Naturfag	Birte Fahnøe Lund
28-04-2021	9. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Birte Fahnøe Lund

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Ud over ovennævnte besøg har jeg to gange haft samtaler med skolens ledelse om nødundervisningen i nedlukningsperioderne. Ledelsen har været i tæt dialog med lærere og forældre, hvor både faglighed og social trivsel er drøftet. Hvor det har været nødvendigt, er der justeret. Jeg har ligeledes været på zoom undervisning sammen med 8. klasse i et danskforløb om maleren Frida Kahlo. På trods af den manglende fysiske nærvær, var undervisningen både nærværende og spændende med faglige og kreative aktiviteter og udfordringer, der optog og engagerede eleverne.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

Med undtagelse af fremmedsprogsundervisning foregår al undervisning på dansk.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg har talt med lærere og ledelse om fagplaner, undervisningsmetoder og evalueringsredskaber i forhold til fagene inden for det humanistiske fagområde, og det er min klare overbevisning, at området står mål med, hvad

der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det skal dog understreges, at der netop i år har været mange udfordringer på grund af coronasituationen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

For at kunne vurdere om undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, har jeg talt med ledelse og lærere om fag - og undervisningsplaner, undervisningsmetoder og evaluering. Min vurdering er, at undervisningen er yderst kvalificeret, og står mål med folkeskolens undervisning. I faget fysik har det været meget vanskeligt at udføre forsøg i coronaperioden, dog er ufarlige små forsøg gennemført via fjernundervisning.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Lige netop det praktisk-musiske fagområde har været udfordret med nødundervisningen og nedlukningen. Det er dog min oplevelse, at lærerne har formået at engagere eleverne så godt som muligt i en situation, hvor den normale undervisning har været sat ud af funktion. Som medarbejdere og ledelse påpeger, så har det ikke været muligt at lave friskole, som den plejer at være. Savnet af en helt normal hverdag, hvor det praktisk - musiske fagområde har været umuligt at gennemføre, er meget mærkbar, da det er af stor betydning for at kalde sig en grundtvig - koldsk friskole. De mange traditioner med fælles morgensang, teaterprojekt, lejrskoler, kreative og faglige temauger på tværs af klasserne, fælles lege, hvor de store passer på de mindre og lærer dem spilleregler for et godt fællesskab, har været sat ud af kraft i lange perioder. Det er et savn, der udtrykkes klart af både medarbejdere, ledelse og elever i samtlige klasser.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

I faget dansk er undervisningsmaterialet alderssvarende. Der benyttes både fysisk materiale og digitale undervisningsplatforme. Den undervisning, jeg har overværet i dansk er fagligt meget tilfredsstillende, og der er ligeledes stor fokus på de kreative elementer og inddragelse af børnene i undervisningen. I de yngste klasser og på mellemtrinnet er der mange fysiske aktiviteter, der støtter den faglige indlæring. I de ældste klasser arbejdes der med litteratur, faglige tekster, reklamer, film, fremstilling af egne film, sociale medier med mere. Undervisningsniveauet er meget tilfredsstillende.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

I fjernundervisningen har de mindste klasser hentet fysisk materiale en gang ugentligt på skolen. De har også benyttet digitale platforme. I de perioder, der har været fysisk undervisning, er der udover brug af bøger, lagt vægt på udeundervisning, hvor eleverne har målt, vejret og "leget" matematik.

På mellemtrinnet og i overbygningen er der benyttet alderssvarende fysisk materiale samt digitale platforme. På alle klassetrin er undervisningen differentieret og planlagt på en måde, så den enkelte elev får mest muligt ud af undervisningen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Lige netop sprogfagene har været en stor udfordring i coronaperioden, da samtalen på sproget er vigtigt for den optimale læring. Det er dog min opfattelse, at lærerne har formået at planlægge undervisningen, så eleverne har fået mere ud af undervisningen, end man kunne forvente. Jeg har overværet adskillige undervisningstimer i faget, og det er dejligt at opleve elevernes glæde ved at udtrykke sig mundtligt på engelsk i indskoling. Det samme gælder mellemtrinnet, der udover samtaler om temaer i tekstbøgerne, har små projekter, som de formidler for hinanden, laver film og bruger naturen til indlæring af nye gloser med mere. I overbygningen benyttes alderssvarende grundbøger, samt digitale platforme. der er ligeledes projekter, hvor eleverne formidler lærer- eller elevvalgte temaer for hinanden.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

Enghaveskolen er en prøvefri skole. Jeg har deltaget i 9. klassernes afgangsprojekter. Det er min helt klare opfattelse, at den faglige kvalitet og elevernes evner til at formidle de valgte temaer er af høj kvalitet. Årets overordnede tema var magt.

De elever, der har valgt gymnasium, har alle været til optagelsesprøve på gymnasiet. Alle bestod prøverne.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af samtaler om undervisnings- og fagplaner, elvalueringsmetoder samt min overværelse af undervisningen, er det min overbevisning, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Nedenstående er dele af skolens overordnede formål citeret. Et citat, der med al tydelighed viser, at skolen efter sit formål og virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. På grund af nødundervisning og fjernundervisning, har det ikke været muligt at efterleve formålet, det har været et stort savn, der vil blive sat fokus på i det kommende skoleår:

"Det er skolens opgave i det daglige at skabe frie og trygge rammer, hvor de enkelte elever frit kan tænke, tale og tro, hvad der er rigtigt for dem. Samtidig er det skolens opgave at lære dem, at med friheden følger forpligtelsen til at stå til ansvar for egne holdninger og handlinger.

Det er skolens opgave at sikre den enkeltes ret til at være sig selv - til at have sit eget særpræg, således at alle føler sig trygge og accepterede og styrkes i sit selvværd og sin selvstændighed. Gennem mødet med andre erfarer eleverne styrken i mangfoldigheden og lærer respekt og tolerance.

Vi vil arbejde frem mod en skole, hvor alle børnenes læringsmæssige evner bliver udfordret, og hvor der er en tydelig udvikling i læringen, bestemt af alder, men også af modenhed. Vi lægger vægt på en hverdag præget af ro,

genkendelighed og tid til fordybelse. Vi lægger op til en undervisning, hvor skolens rum og nære omgivelser udnyttes til udforskning, afprøvning og øvelser. Variation i tilrettelæggelsen af undervisningen prioriteres højt, og der veksles mellem arbejde i klassen, i grupper, parvis og individuelt, og der samarbejdes på tværs af årgange.

Enghaveskolen er eksamens- og karakterfri. Barnets medfødte lyst til at lære skal understøttes. I et sådant miljø kan den enkelte elev tilegne sig viden og udvikle sig i åbenhed og tryghed uden at føle sig vurderet og sammenlignet med andre.

For at støtte barnet i dets udvikling forventer skolen et tæt forældre-/lærersamarbejde, blandt andet omkring elevens hjemmearbejde. Dette følges op af flere årlige samtaler, med drøftelse af elevens personlige og faglige udvikling. Forud for disse samtaler er det naturligt med en forberedende samtale mellem lærer og elev.

De musisk-kreative elementer er, sammen med idræt og bevægelse, en vigtig del af skolens dagligdag. Herigennem kan fantasien og initiativet få frit løb. Samtidig udvikles elevernes selvdisciplin og deres evne til at arbejde i et fællesskab.

Den mundtlige fortælling har en central plads i undervisningen. Herigennem stimuleres børnenes indlevelsesevne, nysgerrighed og fantasi, og grundlaget lægges for børnenes evne til selv at fremlægge og formidle."

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Allerede i indskolingens arbejdes der med demokratisk dannelse. Det er tydeligt, at børnene inddrages i undervisningen med baggrund i børnenes udviklingstrin og ansvarsformåen. De har også indflydelse på klassens spilleregler og samværsformer, et lille minidemokrati, der både kræver respekt for forskelligheder og overholdelse af de samværsformer, de i fællesskab har lavet. Denne forståelse for demokratisk dannelse udvides i takt med elevernes indsigt og forståelse. Der undervises i demokrati- og demokratiske processer både på mellemtrinet og i overbygningen.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

I hele skolens kultur leves hverdagen med respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Desuden undervises der i de 17 verdensmål i de støøre klassetrin.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Det gør skolen, fordi det i visse situationer giver god mening, fx ved opståede problemer i ente pige- eller drengegruppen og ved særlige fysiske aktiviteter.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Det er en del af skolens kultur, undervisning og formål at kønnene er ligværdige og derfor behandles med ligeværdighed/ligestilling

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolens elevråd kaldes trivselsråd. Det består af to repræsentanter fra 3. til 9. klasse valgt af og blandt kammeraterne i de enkelte klasser. Det er skolens leder, der er lærerrepræsentant i elevrådet. Det giver ham mulighed for at få en særlig indsigt i, hvad der rører sig i elevgruppen. Under normale omstændigheder arrangerer de forskellige aktiviteter, men i år har dette ikke været muligt.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Jeg har talt med skolens ledelse om dette, og alle ansatte er informeret om, at de har skærpet underretningspligt. På lærermøderne er der fast et punkt om elever, der giver årsag til bekymring.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Se ovenstående

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Det har været et helt specielt år at føre tilsyn. Ved skoleårets begyndelse aftalte jeg med skolens ledelse, at der udover det obligatoriske tilsyn skulle være særlig fokus på alternative undervisningsuger, herunder deres betydning for fællesskab, kreativitet, samarbejde på tværs af klasserne, teaterprojektet og den faglige læring i de alternative uger. Af kendte årsager var dette ikke muligt.

Jeg har overværet undervisningen rent fysisk i 4 dage samt været med på zoom i nedlukningsperioden. Helt overordnet er der ikke tvivl om at skolens undervisning er yderst kvalificeret og til fulde står mål med folkeskolens undervisning.